

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΓΟΥΣΕΒ-ΟΡΕΜΠΟΥΡΓΚΙΗ

Η ΚΑΜΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ο διάκος πάνω από τ' άψηλό καμπα- ναριό, κούταζε πέρα μακριά τὰ λειβάδια, τὸ ποτάμι καὶ τὸ χωριὸ πὸν ἀπλώνονταν ἀπὸ κάτω. Καὶ τοῦ φαινόταν πὸς ὄλα, καὶ τὰ λειβάδια καὶ τὸ ποτάμι καὶ τὸ χωριό, εἶ- χαν φορέσει τὰ πασχαλιανά τους καὶ τρα- γουδοῦσαν χαρούμενα. Πατοῖσε μὲ δύναμι τὸ ξύλο πὸν ἦταν δεμένη ἡ γλώσσα τῆς με- γάλῃς καμπάνας καὶ συγχρόνως μὲ τὰ χέ- ρια του τὰ σχοινιά τῶν μικρῶν σημάτων, πὸν ὁ μελωδικός, γοργός καὶ συναρπαστι- κὸς ἦχος τους ἀνέβαινε ψηλά ὡς τὰ οὐρά- νια καὶ διαλαλοῦσε τὴ μεγάλη γιορτή, τὸ Πάσχα.

Ἐξαφνα, φάνηκε κάτω ὁ Δαηήλας, ὁ κωνηλιανόφτης καὶ τοῦ φώναξε κάπ. Ὁ διάκος παρατήρησε τὴς καμπάνες γιὰ ν' ἀκούσῃ.

—Ὁ δεσπότης θημιώνει! τοῦ ἔλεγε ὁ Δαηήλας. Τότε ὁ διάκος ἄρχισε νὰ κατεβαίνει ἀπ' τὸ καμπαναριό. Μὰ σὲ κάθε σκαλοπάτι στεκόταν γιὰ νὰ ξεκουραστῇ καὶ ἀ- νάσαινε βαρειά.

Ἡ παλιὴς καλὲς μέρες πὸν εἶχε περάσει σ' αὐτὸ τὸ καμπαναριό, τοῦ ξαναρχόντουσαν στὸ μυαλό καὶ τοῦ ἔσκα- ζαν τὴν καρδιά μὲ τὴς ἀναμνήσεις τους. Στ' αὐτιά του δοῦνταν ἀκόμα οἱ ἀντίλαλοι τῆς μεγάλης καμπάνας καὶ ἡ καρδιά του χτυποῦσε σάν καρδιά πουλῶ πιασμένου στὴν παγίδα.

Σὰν ἔφτασε κάτω, ὁ δεσπότης, ὁ ὁποῖος βρισκόταν ἐ- κεί, ἄρχισε νὰ τὸν μα- λώνῃ :

—Σοὺ τόπα χίλιες φορές, νὰ μὴν ἀνεβαί- νης στὸ καμπαναριό χω- ρὶς τὴν ἄδειά μου.

—Μὰ γιατί, γιατί ; ρώτησε ὁ διάκος.

—Γιατί δὲν ἐπιτρέ- πεται... Ἡ καρδιά σου εἶνε πολὺ ἀδύνατη...

—Ἄχ! δεσποτά μου! ψιθύρισε ὁ διάκος. Τὸ αἰσθάνομαι καὶ ἐγὼ αὐ- τὸ... Λίγες εἴν' ἀκόμα ἡ μέρες μου! Μόλις ἀρ- χίζω νὰ χτυπῶ τὴς κα- μπάνες....

—Τί ; —Ξαναθυμῶμαι καὶ ξαναζῶ ὄλα τὰ περα- σμένα....

Ἐπειτα ἀπὸ τὴ λειτουργία, ὁ δεσπότης καὶ ὁ διάκος πήγανε στὸ σπίτι τοῦ προεστοῦ τοῦ χωριοῦ, γιὰ νὰ τουνη- κρίσουνε τὰ κόκκινα ἀυγά. Στὸ τραπέζι τους ἔβλavan τὰ κα- θήσουν στὴν καλύτερη θέσι. Μόλις ἀπόφραgan, ἀφοῦ ἐψηλ- λαν πρῶτα τὸ «Χριστὸς Ἀνάστη», ἄρχισαν τὴς κουβέντες.

—Ἡ φετινὴ χρονιά, ἔλεγε ὁ δεσπότης, ἦταν —δὲξα τῷ Θεῷ— καλή, Γι' αὐτὸ εἶμαι χαρούμενος. Ὡστόσο, ἔχω ἓνα μεγάλο καϊμιά. Νά, ὁ διάκος μας δὲν μὲ ἀκούει καθό- λου. Βρίσκεται πάντα ἀπάνω στὸ καμπαναριό καὶ χτυπιέει τὴς καμπάνες τῆ σπιγμὴ πὸν ἔχει τόσο ἀδύνατη καρδιά. Φο- δάμαι πολὺ μὴν πάθει ἔτσι κανένα καϊό.

Ὁ προεστὸς γέμισε μὰ κούπα κρασί, τὸ προσέφερε στὸ διάκο

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ πὸν τοῦ ἔδινε τὸν χαρακτηρισμὸ αὐτό. Ὁ Θανασοῦλας σήκωσε τὸν ὄμω.

—Ὅπως ὀρίζεις.... πατέρα...., ἀπάντησε μ' ἓνα παράξενο κόμπιασμα.... Ἄς γίνει ἔτσι.

Καὶ σὲ μιά στιγμὴ πὸν ὁ μετανάστης ἔσκυψε νὰ πάρῃ τὴν πίτα, πὸν τοῦ εἶχε πέσει ἀπὸ τὴν παραχῆ, ὁ ψάλτης σφύριξε στ' αὐτὸ τοῦ κῆρ Γιάννη :

—Μὴ διατάξεις, Γιάννη! Γρήγορα τὰ στεφανώματα.... Ὁ κό- σμος εἶνε κακός. Ἡ ζήλεια ἔχει φαριμακερὴ τὴ γλώσσα!...

Κι' ἔτσι, κεινὸ τὸ βράδυ ἀποφασίστηκαν ὄλα. Σὲ δυὸ βδομάδες θὰ πελάινον ὁ γάμος. Κι' ἀμέσως τὸ ταξίδι.

Ὁ κῆρ Λαυρέντης ἔτριψε τὰ χέρια χαρούμενος.

—Καὶ τώρα, πάμε στὸ Μουρέλα νὰ ποῦμε τὸ κρασάκι μας. Νά ποῦμε τὰ καλορροῦζια καὶ τὰ στερεώματα. Ἄποψε θὰ μοῦ ἐ- πιτρέψετε νὰ κερῶσα γὼ!...

Καὶ τράβηξαν γιὰ τὴν ταβέρνα.

(Ἀκολουθεῖ)

καὶ τοῦ εἶπε :

—Πρέπει νὰ φιλαγούσατε... Μὰς εἶστε χορήσμος.

—Σὰς εὐχαριστῶ, ἀπάντησε ὁ διάκος. Πρέπει ὅμως νὰ σὰς ἐ- ξηγήσω, γιατί μὲ τραβάει πάντα ἡ καρδιά μου σιμά στις καμπάνες. Ὡ! ἔχει περάσει πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε. Τὰ περασμένα μου πέ- θαναν περὶ γὰ πάντα.... Ἄλλὰ μοῦ φαίνεται πὸς τὰ ξαναζῶ καὶ τὰ ξαναβλέπω μόλις βροσκομαι κοντὰ στις καμπάνες καὶ τὴς χτυ- πῶ. Αὐτὲς μοῦ εἶμειναν μόνο γιὰ νὰ μοῦ ξαναφέρουν τὴς παλιὲς ἀναμνήσεις. Τὰ βράδια δὲν κλείνω μάτι καὶ ὄλο κουβεντιάω μὲ τὸ θάνατο : «—Πότε, τὸν ρωτῶ, θὰ μ' ἐπισκεφθῆς ;»

...Ὅταν, πρὶν ἀπὸ χρόνια, μ' ἓνα σάκκο στὸν ὄμο μου, ξεκίνησα ἀπὸ τὸ χωριό μου καὶ ἦρθα στὸ γειτονιὸ χωριό γιὰ νὰ μὲ μαιη- τευώμενος διάκος στὴν ἐκκλησία του, ὁ δεσπότης μὲ ἰσοδέχτηκε πολὺ ψυχρὰ καὶ μοιλοῦντι τὸν ἐκέτευσα νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ περάσω τὴ νύχτα μου σὲ μιά γωνιά τοῦ σταύλου του, αὐτὸς μ' ἔδωξε κακὴν— κακῶς. Γύρισα ὄλο τὸ χωριό, ἀλλὰ κανένας δὲν μὲ δέχτηκε στὸ σπίτι του. Σὲ λίγο βράδυνασε καὶ ὁ βορρῆς —ἦταν φθινόπωρο— δυ- νάμουσε. Κάθησα στὴν ἐξώπορτα τῆς ἐκκλησίας καὶ σιλλογιζόμουν τί νὰ κάνω ; Ποῦ νὰ γείρω τὸ κεφάλι μου ; Τέλος ἀνέβηκα στὸ καμπαναριό καὶ ἔκει κοιμήθηκα. Τὸ πρῶτ μὲ ξύπνησαν τὰ περιστέ- ρια. Ἦταν Κυριακὴ. Ὅταν ἦρθε ὁ κωνηλιανόφτης νὰ σημάνη τὴς καμπάνες, ξαφνίστηκε, βλέποντάς με μπροστά του.

—Εἶμαι ὁ νέος μαθητευόμενος, τοῦ εἶπα. Ἄφηστε νὰ σημάνω τὴς καμπάνες.

...Ἀπὸ πολὺ μικρὸς εἶχα μάθει νὰ χτυπῶ τὴς καμπάνες μὲ ξε- χωριστὴ τέχνη. Γι' αὐτὸ, ὅταν ἐκείνη τὴν Κυριακὴ ἄρχισα νὰ ση- μαίνω τὴς καμπάνες, ξεχύθηκε τόση μελωδικὰ καὶ ἦταν τόσο συ- ναρπαστικὸ καὶ γλυκὸ τὸ χτύπημά μου, ὥστε βγήκαν ὄλα οἱ χωριά- τες ἔξω καὶ κούταζαν ψηλά στὸ καμπαναριό. Ἀπὸ τότε ἔγιναν ἀ- γαπημένοι σὲ ὄλους καὶ μὲ τὴ βοήθειά τους ζούσα. Ὁ δεσπότης δὲ μὲ ἤθελε, ἀλλὰ ἔκανε στραβὰ μάτια καὶ ἔτσι ἔμεινα ὡς κωδωνο- κρούστης.

...Μιά μέρα, καθὼς σήμαινα τὴς καμπάνες, εἶδα ἔξαφνα δυὸ γα- λανά, γλυκὰ ματάκια νὰ μὲ κτυ- πῶνε ἀπὸ κάτω καὶ νὰ χαμογε- λοῦν. Ἦταν τὸ κορίτσι τοῦ δε- σπότη. Ἐπειτα ἀνέβηκε ἀπάνω στὸ καμπαναριό, πιάσαμε τὴν κου- βέντα καὶ γίναμε ἀχώριστοι φί- λοι. Μιά μέρα τῆ φιλίας... Καὶ ἀπὸ τότε ἀγαπηθήκαμε τρελλά.

...Ὅταν τὸ ἔμαθε ὁ δεσπότης, ἔγινε θηριό καὶ, παίρνοντας τὸ κο- ρίτσι του, τὸ πήγε στὴν πόλι γιὰ νὰ τὸ παντρεύῃ ἐκεῖ. Ἐγώσα βέ- βαια τὴν ἀγάτη μου, μὰ μοῦ εἶχαν μείνει πιστοὶ φίλοι ἡ καμπάνες καὶ τὸ καμπαναριό. Μιά μέρα, ἐνὸ καθόμουν ἀπάνω στὸ καμπανα- ριό, ἀκούω : τὸπ—τὸπ—τὸπ στις σάλες. Ἀμέσως σταμάτησε ἡ καρδιά μου, Ἦταν ἐκείνη! Ἐτρέξε, μ' ἀγγάλιασε καὶ μοῦ εἶπε :

—Βασιλάκη μου, δὲ μπορὸ νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα. Σ' ἀγατῶ!

...Ἀπὸ τὴ χαρὰ μου πετοῦσα. Ξαναγεννήθηκα, ἔγινα ἄλλος ἄνθρω- πος. Τὴν ἔσφιξα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ τῆς ἔδωσα χίλια φιλιὰ.

...Ἄλλὰ δὲν ἔπρεπε νὰ χάνουμε καιρὸ. Ἄν μὰς ἔβλεπε κανεὶς, εἶμαστε χαμένοι. Φύγαμε λοιπὸν βιαστικὰ γιὰ τὸ γειτονιὸ χωριό. Λένε, πὸς ὁ ἀριθμὸς 13 εἶνε γρουσουζίμος. Βέμματα! Εἶνε ὁ πὸ τυχερὸς ἀριθμὸς! Γυρίσαμε δώδεκα χωριὰ καὶ εἶδαμε δώδεκα πα- κάδες, ἀλλὰ κανένας τους δὲ δέχτηκε νὰ μὰς στεφανώσῃ. Στὸ δε- κάτο τρίτο χωριὸ ὅμως ἦταν ἓνας καλὸς παπάς. Αὐτὸς μὰς στε- φάνωσε καὶ αὐτὸς μὰς συμπιλίωσε μὲ τὸ δεσπότη, τὸν πεθερο μου.

...Τρία χρόνια ζήσαμε εὐτυχισμένα. Μὰ τὸν τρίτο χρόνο, μαιρη ἀρρώστεια πιάωσε στὸ χωριό μας καὶ ἡ πρώτη του πήγε στὸν Πα- ράδεισο, ἦταν ἡ γλυκειὰ μου γυναικούλα. Ἐφυγα τότε ἀπὸ τὸ γει- τονιὸ χωριὸ καὶ ἦρθα ἐδῶ.

...Ἀπὸ τότε κάπου—κάπου μιά φωνὴ μέσα μου μοῦ λέει νὰ ἀνε- βαίνω στὸ καμπαναριό καὶ νὰ σημάνω τὴς καμπάνες.

...Νά, νὰ καὶ τώρα, φώναξε ὁ διάκος τελειώοντα, ἡ ἴδια φω- νὴ μὲ προστάζει ν' ἀνέβω καὶ νὰ χτυπῶ τὴς καμπάνες.

Καὶ, πρὶν προφτάσουν οἱ ἄλλοι νὰ τὸν κρατήσουν, ὁ διάκος βῆ- κε ἀπὸ τὴν κάμαρα, ἔτρεξε ἔξω, ἀνέβηκε στὸ καμπαναριό καὶ ἔ- κλεισε πίσω του καλὰ—καλὰ τὴν πόρτα. Ἡ ἀτμόσφαιρα γέμισε σὲ λίγο ἀπὸ τοὺς γλυκοὺς, ρυθμικοὺς ἦχους τῶν σημάτων.

Ὅταν, σὲ λίγο, σπῶσαν τὴν πόρτα τοῦ καμπαναριοῦ καὶ ἀνέβη- καν ἀπάνω, βρήκαν τὸ διάκο ξαπλωμένο πάνω στὴ σανίδα τῆς με- γάλῃς καμπάνας μὲ τὸ πρόσωπό του ὄχρὸ καὶ τὰ μάτια του ἄρρωμα.

Ὁ Χάρος τὸν εἶχε ἐπισκεφθεῖ ἀνήμερα τοῦ Πάσχα...

